

Nationale Herdenking 15 augustus 2024

Voorwoord Thom de Graaf

Negenenzeventig jaar geleden capituleerde Japan. Daarmee kwam er een einde aan de Tweede Wereldoorlog. Na V-dag, de bevrijding van Nederland en Europa enkele maanden eerder, kwam op 15 augustus 1945 een einde aan de Japanse overheersing en agressie in Zuidoost-Azië, en dus ook aan de bezetting van Nederlands-Indië. Het was ook het begin van een moeilijke periode waarin ordeloosheid en buitensporig geweld overheersten. Voor velen die de oorlogsjaren hadden weten te overleven in erbarmelijke omstandigheden, als krijgsgevangene, in de burgerkampen of daarbuiten, bleek de bevrijding in de praktijk geen vrijheid in te houden, maar angst, onveiligheid en verlies. De jaren daarna werden getekend door moeizame

onderhandelingen en militaire strijd en uiteindelijk de soevereiniteitsoverdracht in 1949.

Tijdens de Nationale Herdenking 15 augustus 1945 herdenken wij het einde van de Tweede Wereldoorlog en alle slachtoffers die in en om het voormalig Nederlands-Indië zijn gevallen. Dat doen wij in het besef van de koloniale context van toen, maar ook in de wetenschap dat de overlevenden van de Japanse bezetting nadien de grootst mogelijke moeite hadden om een nieuw bestaan op te bouwen. Voor veel mensen was bovendien een toekomst in Indonesië geen optie. In Nederland aangekomen waren er echter maar weinigen die op hen wachtten en hen echt welkom heetten.

Vandaag staan wij stil – en zijn wij stil – bij alle slachtoffers van de oorlog. Zoals de militairen die in de strijd omkwamen of in de krijgsgevangenkampen en bij de dwangarbeid het leven lieten. Daaronder waren ook bemanningen van de militaire luchtvaart die al vroeg bij de strijd betrokken raakten.

Wij gedenken voorts alle burgerslachtoffers in de vrouwen-, jongens- en mannenkampen, maar ook onder de zogenoemde buitenkampers. En de vele honderdduizenden slachtoffers onder de Indonesische, Chinese en Molukse bevolkingsgroepen, waaronder de romoesja's en allen die de door de Japanners veroorzaakte hongersnood niet overleefden.

Oorlogsleed werkt door tot in derde en vierde generaties. Families zijn getekend door het verlies of de vreselijke ervaringen van hen die het hebben meegemaakt. Zo'n twee miljoen mensen in Nederland kennen die Indische en Molukse verhalen in hun familie. Maar de Nationale Herdenking is niet alleen voor hen belangrijk. De Tweede Wereldoorlog in Zuidoost-Azië maakt deel uit van onze collectieve geschiedenis. De ellende toen en daar, is onze ellende. Dat besef en de eerbied voor de slachtoffers helpen ons te begrijpen hoe kostbaar en kwetsbaar vrijheid is. Toen, nu en in de toekomst. Ook dit jaar is het programma van de herdenking inspirerend, onder meer door de toespraak van Yvonne Keuls en haar kleindochter.

Opnieuw kunnen wij u de gelegenheid bieden elkaar voorafgaand of na de herdenking te ontmoeten bij een nasi bungkus-maal. Dat draagt bij aan de onderlinge saamhorigheid en gedeelde gevoelens.

Ik bedank iedereen die aan deze dag heeft bijgedragen en wens u allen een waardige herdenking toe.

Thom de Graaf
Voorzitter Stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945

Programma | Indisch Monument

- Intreden van het vaandel van de Koninklijke Luchtmacht
- Aankomst minister-president en voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer met de kransleggers uit de Indische en Molukse gemeenschap (start live registratie NOS)
- Eerbewijs vaandelwacht en uitvoering van de parademars *De Jonge Prins van Friesland* door de Marinierskapel der Koninklijke Marine
- Welkomstwoord door Thom de Graaf
- Luiden Indische klok | Introductieprogramma met *The Captives' Hymn* door Yosina Roemajouw en de Marinierskapel der Koninklijke Marine. Testimonials van Han Grünewald, Désirée de Vries en Robyn Markies, Latoya Hallatu en Dyonne van Haastert
- Voordracht *Er leven haast geen mensen meer* door de burgemeester van Den Haag Jan van Zanen
- Toespraak door Yvonne en Babiche Keuls
- *Indisch Onze Vader* door Lisa Noya en de Marinierskapel der Koninklijke Marine
- Kranslegging door de minister-president en de staatssecretaris van VWS
- Kranslegging door de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Kranslegging door de ambassadeur van Indonesië
- Melati-kranslegging door drie generaties van de Indische en Molukse gemeenschap
- Kranslegging voor alle burgerslachtoffers en militaire slachtoffers
- Luiden van de Indische klok | Taptoe | 1 minuut stilte | Eerste couplet *Wilhelmus*
- *Liedje van verlangen* door Ruben Annink
- Voordracht van het gedicht *Mijn bloed* door Robin Block
- *Nina Bobo* door de Marinierskapel der Koninklijke Marine
- Kransleggingen door autoriteiten
- Voordracht door VCL-leerling Kyra van Aerssen
- Kransleggingen door autoriteiten
- Minister-president en voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer openen het defilé

Programma | Indisch Monument

Thom de Graaf | De ouders van Thom de Graaf verbleven van 1937 tot 1946 in Nederlands-Indië. De oorlogstijd heeft het ouderlijk gezin De Graaf in sterke mate beïnvloed.

Angelique Jansen | De voice-over tijdens de plechtigheid is van Angelique Jansen, die dit jaar voor de 40ste keer haar medewerking aan de herdenking verleent.

Han Grünewald | Han Grünewald (1931)

bracht zijn jeugd door op suikeronderneming Tjomal. Hij maakte de oorlog mee als buitenkamper. In 1956 kwam hij naar Nederland. Nu onderhoudt hij als vrijwilliger de tuin van Museum Sophiahof.

Désirée de Vries en Robyn Markies | Désirée de Vries (1938) groeide op in Banda en werd als vijfjarig meisje samen met haar broer op een zogeheten hellship naar een Japans interneringskamp getransporteerd, waar ze van hun moeder

werden gescheiden. Nu draagt ze samen met haar nicht Rachel de Vries de zorg over de Melati-kas in de tuin van Museum Sophiahof. Désirée de Vries wordt tijdens de herdenking vergezeld door Robyn Markies, de kleindochter van Rachel.

Latoya Hallatu | Latoya Hallatu (1982) is van Molukse afkomst. In 2010 werd ze namens de Koninklijke Luchtmacht uitgezonden op missie naar Afghanistan. Haar Molukse overgrootvader kwam om

in een Japans interneringskamp. Kort voor zijn dood zwoer hij een eed dat geen van zijn nakomelingen ooit in het leger zou gaan. Om toch toe te kunnen treden tot de Koninklijke Luchtmacht, ging Latoya naar de Molukken en bezocht ze de graven van haar voorouders om toestemming aan hen te vragen.

Dyonne van Haastert | De opa en oma van Dyonne van Haastert (1990) zaten allebei in een interneringskamp. Zij

zwegen over hun traumatische verleden, maar dat zorgde er juist voor dat Dyonne op zoek ging naar hun verhaal. Dat doet ze voor Jong1508, dat de verhalen van eerdere generaties met aandacht voor verschillende perspectieven vastlegt en doorvertelt, opdat ze niet worden vergeten.

Jan van Zanen | Jan van Zanen (1961) is de burgemeester van Den Haag. Hij zal een bewerking van het gedicht *Er leven haast geen mensen meer* van Wim Kan

voordragen.

Wim Kan | Wim Kan was een Nederlands cabaretier (1911-1983). In 1942 werd hij krijgsgevangen gemaakt en werd hij tewerkgesteld aan de Birma-spoorweg. Toen de Japanse keizer Hirohito in 1971 Nederland bezocht, schreef Wim Kan het protestlied *Er leven haast geen mensen meer*.

Yvonne Keuls | Yvonne Keuls (1931) werd geboren in Nederlands-Indië en kwam op zevenjarige leeftijd naar Nederland. Ze heeft meer dan 90 publicaties op haar naam staan. Veel van haar romans werden bekroond en behoren tot de klassiekers van de Nederlandse literatuur. Eerder sprak Yvonne Keuls in 2003 tijdens de Nationale Herdenking bij het Indisch Monument.

Programma | Indisch Monument

Daar vertelde ze over de ontberingen die haar familie en schoonfamilie tijdens de Japanse bezetting hebben doorstaan.

Babiche Keuls | Yvonne Keuls vertelt samen met haar kleindochter Babiche (1994) het verhaal van Aat Keuls en de 1.000 van Amahei, die als krijgsgevangenen op transport werden gesteld om dwangarbeid te verrichten op het eiland Ceram. Omdat het belangrijk is om de verhalen te blijven vertellen van degenen die die oorlog hebben meegemaakt en om te begrijpen hoe we kunnen omgaan met trauma's die in volgende generaties doorwerken.

Yosina Roemajauw | Yosina Roemajauw (2006) werd geboren op West-Papoea en groeide op in Elst (Overijssel). In 2020

zong ze tijdens de Nationale Herdenking op 15 augustus het lied *Manise*. Dit jaar zal Yosina *The Captives' Hymn* ten gehore brengen.

Kyra van Aerssen | Kyra van Aerssen (2006), leerling van het VCL zal het verhaal van haar overgrootvader vertellen. Haar overgrootvader schreef brieven en een dagboek over zijn internering in verschillende kampen tijdens de Japanse bezettingstijd. Hij overleed in 1944. Kyra

is pas de tweede die zijn dagboek helemaal leest. Zijn dochter, Kyra's oma, heeft het dagboek als eerste gelezen. Generaties lang is het dicht gebleven.

Lisa Noya | Lisa Noya (1969) is zangeres en van Molukse afkomst. Zij begon op vijfjarige leeftijd te zingen in de Molukse kerk. Met haar gezelschap NoyaLohyNoya maakte ze samen met gitarist Wim Lohy en percussionist Nippy Noya een cd, waarop traditionele Molukse muziek wordt

Programma | Indisch Monument

gecombineerd met jazz en soulmuziek. De cd werd opgedragen aan de eerste generatie Molukkers die in 1951 naar Nederland kwam.

Robin Block | Robin Block (1980) is schrijver en muzikant. Veel van zijn werk gaat over de gedeelde geschiedenis van Nederland en Indonesië. Zijn poëziebundel *Handleiding voor ontheemden* werd onlangs bekroond met de Granate Poëzieprijs en de Herman de

Coninckprijs.

Ruben Annink | Ruben Annink (1998) is een singer-songwriter van Indische komaf.

Zijn overgrootvader werd tewerkgesteld aan de Birma-Siamspoorweg. Ruben zal de herdenking afsluiten met *Liedje van verlangen* van Wieteke van Dort.

Wieteke van Dort | Wieteke van Dort (1943-2024) overleed op 15 juli. Ze trad meerdere keren op tijdens de Nationale Herdenking bij het Indisch Monument in Den Haag. De laatste keer was in 2022 toen er tijdens haar voordracht een prachtige regenboog aan de hemel

verscheen. Met deze dierbare herinnering nemen wij afscheid van haar. Heel veel dank en selamat jalan, Wieteke.

Marinierskapel der Koninklijke Marine |

De ceremonie wordt dit jaar muzikaal begeleid door de Marinierskapel der Koninklijke Marine onder leiding van eerste luitenant der Marinierskapel, kapel-meester Hans de Wilde. Het taptoesignaal wordt gespeeld door adjudant Olaf Schipper.

Vaandelwacht | De ML-KNIL

(Militaire Luchtvaart van het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger) werd opgericht in 1939. In 1941-1942 streed de ML-KNIL vanuit Nederlands-Indië tegen Japan. Tussen 1942 en 1945 gebeurde dat vanuit Australië. Op 1 januari 1950, na de soevereiniteitsoverdracht aan Indonesië,

werd de ML-KNIL opgeheven. Het krijgsmachtdeel Koninklijke Luchtmacht werd officieel opgericht in 1953. Pas na 12 jaar kregen zij hun allereerste vaandel uitgereikt door koningin Juliana. Hier stonden belangrijke krijgsverrichtingen uit WOII op vermeld, waaronder die van de Militaire Luchtvaart van het KNIL.

Scout en zeekadet bij de vlag | Benji Eversdijk (2005) van Scouting Nederland en Dave Logmans (2003) van het Zeekadetkorps Rotterdam zullen de vlag hijsen.

Scouting Nederland | Een groot aantal van de 11.000 scouts in Nederlands-Indië werd getroffen door oorlogsgeweld en internering in krijgsgevangen- en burgerkampen. Scouting werd door de bezetter verboden, maar onder meer in

de kampen gingen scoutingactiviteiten illegaal door. Net als in Nederland raakten in Nederlands-Indië scouts actief in het verzet en de hulpverlening. Sinds 2018 verzamelt Scouting Nederland (115.000 leden) verhalen over scouts in de oorlog, als eerbetoon en als inspiratiebron om de jeugd van nu stil te laten staan bij belangrijke thema's als vrijheid, democratie en identiteit.

Zeekadetkorps Rotterdam | Op 18 februari 1959 werd het Zeekadetkorps Rotterdam opgericht. De Zeekadetten (jongens en meisjes vanaf 9 tot 24 jaar) komen elke zaterdag bijeen op eigen korpsschepen (Ms Betelgeuze & Ms Zaandam) en leren hier diverse nautische vaardigheden. De belangrijkste lessen die zij meekrijgen gaan over kameraadschap en discipline.

Kransleggers | Indisch Monument

Krans 1 | De eerste krans wordt gelegd namens de Rijksministerraad van het Koninkrijk der Nederlanden door de minister-president en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Krans 2 | De tweede krans wordt gelegd namens de Staten-Generaal door de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer.

Krans 3 | De derde krans wordt gelegd

door de heer Mayerfas, ambassadeur van de Republiek Indonesië.

Krans 4 | De driegeratiekrans is dit jaar opnieuw de Melati-krans. Deze speciale krans is gemaakt uit honderden handgemaakte Melati's door evenzoveel betrokkenen uit de gemeenschap.

Charles Ligtoet (1931) werd geïnterneerd in een Japans kamp (de kazerne van het 15e Bataljon) in Bandoeng. Samen met zijn dochter Joke en zijn kleindochter

Mariëlle zal hij de driegeratiekrans leggen bij het Indisch Monument.

Krans 5 | Wordt gelegd voor alle burgerslachtoffers en militaire slachtoffers.

Burgerslachtoffers | Puck Runtuwene (1924) was 16 jaar oud toen haar ouders door de Kempetai werden afgevoerd naar de gevangenis van Cheribon. Samen met haar broertje en zusjes bleef ze als buitenkamper achter in het ouderlijk huis.

Haar toekomstige echtgenoot, die op dezelfde suikeronderneming woonde, hielp haar met gevaar voor eigen leven waar hij kon.

Militaire slachtoffers en verzetsstrijders | Johan Geneuglijk (1920) sprak thuis nooit veel over de oorlog. In 1939 werd hij als matroos uitgezonden naar Nederlands-Indië. Daar streed hij met geallieerden mee tegen de Japanners. Tijdens de slag in de Javazee wist hij weg te komen.

Dat gold niet voor de 918 Nederlandse opvarenden die daarbij sneuvelden. De totale slag zou 2.300 marinemannen het leven kosten.

Krans 6 t/m 9 | Namens de regeringen van Australië, Nieuw-Zeeland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten van Amerika.

Krans 10 | Namens de gehele Krijgsmacht door de Commandant der Strijdkrachten en de Operationeel Commandanten.

Krans 11 t/m 13 | Deze kransen worden gelegd namens de provincie Zuid-Holland, de gemeente Den Haag, de Oorlogsgravenstichting, het Vrijzinnig-Christelijk Lyceum, de Nationale Herdenking 15 augustus 1945 en Jong1508.

Liedteksten en gedichten | Indisch Monument

Er leven haast geen mensen meer (naar Wim Kan)

Gedicht door Jan van Zanen

Er leven niet veel mensen meer
die het hebben meegemaakt
Geen mensen meer die zagen
hoe hun naasten werden afgemaakt
Die van de honger en de slaag
nog kunnen spreken hier vandaag
Bij wie die beelden hen nog iedere nacht
bezoeken, komen kwellen
Er leven niet veel mensen meer
die het nog na kunnen vertellen

De binnenkampers, buitenkampers
en ook de veteraan
Die verder moesten, werken moesten,
aan een nieuw en koud bestaan

Vaak begroeven ze hun pijn
Ver van hoe het eens zou zijn
Het leed dat hen een leven lang
toch is blijven vergezellen
Er leven niet veel mensen meer
die het nog na kunnen vertellen

En nu die generatie moe en oud
het aardse leven los gaat laten
Nu pas zijn we toch ten slotte
echt met elkaar gaan praten
En toen het eindelijk ging stromen
bleven de verhalen komen
Het waren onze kinderen,
vaak, die vragen gingen stellen
Er leven haast geen mensen meer
die het nog na kunnen vertellen

Dus vertel ons alsjeblieft,
ook al zijn er haast geen woorden

Vertel ons van het leven daar
voordat ze kwamen moorden
Vertel ons van familie en van liefde
...ook van leed

En ten slotte van dat monster, toen, daar
dat 'de oorlog' heet
Van de doden
En de honger
En de angsten

En de zieken
En de cellen
Dan zullen wij
Ja dat beloven we

Het verhaal blijven vertellen

Indisch Onze Vader Lisa Noya

Onze Vader die in de hemel zijt
Geheiligd word' Uw Naam
Onze Vader die in de hemel zijt
laat komen uw Rijk

Uw wil geschiede op aard'
als in de hemel
Geef ons heden ons dagelijks brood
En vergeef ons onze schulden

Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren
En leid ons niet in bekoring
Maar verlos ons van het kwade
Amen

Wilhelmus 1e couplet

Wilhelmus van Nassouwe
ben ik van Duitsen bloed
Den vaderland getrouwe
blijf ik tot in den dood
Een Prinse van Oranje
ben ik vrij onverveerd
Den Koning van Hispanje
heb ik altijd geëerd

Liedje van verlangen (tekst Wieteke van Dort) Ruben Annink

Zing maar zacht een liedje van verlangen
En zing het vaak, vooral in wintertijd
Als je door kou en weemoed wordt
bevangen
Dat verlangen raak je nooit meer kwijt
Al is Indië nog zo vaak bezongen
De zon, de duizend kleuren groen
De geur van vruchten en van bloemen
Ik verlang zo naar de tijd van toen
Zing maar zacht een liedje van verlangen
Naar lang geleden, 't lijkt een eeuwigheid
Ach, land van sawah's, gamelan en
palmen
Dat verlangen raak je nooit meer kwijt

Herdenk op 15 augustus

Draag de Melati | De Melati, de Indische jasmijn, is het herdenkingssymbool dat vele duizenden mensen op 15 augustus dragen, maar inmiddels ook het hele jaar door.

Lokale herdenkingen | In steeds meer plaatsen door heel Nederland zijn er herdenkingen op 15 augustus. Op de website 15augustus1945.nl is een overzicht te zien van de lokale herdenkingen die bij ons bekend zijn.

Netwerk Jong1508 en Indische generatiefels | Met deze tafels brengt Jong1508 verschillende generaties samen, variërend van jong tot oud, met een link naar voormalig Nederlands-Indië, Indonesië en de Molukken, voor een gesprek over hun gedeelde verleden en toekomst. De eerste generatie krijgt de gelegenheid haar verhaal te vertellen. Voor de tweede generatie kunnen de gesprekken momenten van herkenning

zijn en voor de derde en vierde generatie een wegwijzer bij de zoektocht naar hun familiegeschiedenis.

De Melati-krans op Menteng Pulo

Ereveld Menteng Pulo | Op Ereveld Menteng Pulo in Jakarta liggen de slachtoffers van de Japanse bezetting begraven. Mannen, vrouwen en kinderen die omkwamen in de Japanse kampen of tijdens de bersiaperiode en Nederlandse militairen die sneuvelden in de onafhankelijkheidsoorlog. In het Columbarium naast de Simultaanerk bevinden zich 754 urnen met de asresten van in Japan omgekomen en daar gecremeerde Nederlandse krijgsgevangenen.

Melati-krans | Ieder jaar worden er tijdens de Nationale Herdenking op 15 augustus in Den Haag en tijdens de herdenkingen op Bronbeek, Melati-kransen gelegd. Zo'n 1.000 bijdragen vormen één krans en iedereen die dat

wil kan een bijdrage leveren aan zo'n gezamenlijke krans. In 2023 werd er voor het eerst ook een krans gelegd op het ereveld Loenen. Dit jaar wordt voor het eerst een Melati-krans gelegd op Ereveld Menteng Pulo in Indonesië.

Eveline de Vink | Eveline de Vink (1972) is directeur Indonesië van de Oorlogsgravenstichting. Vanuit haar kantoor in Jakarta heeft ze de leiding over de zeven erevelden en 25.000 graven op Java. Op 15 augustus is ze aanwezig op de erevelden Candi en Kalibanteng in Semarang, en Menteng Pulo in Jakarta, waar herdenkingen plaatsvinden vanuit de Nederlandse ambassade. 'Ik herdenk dan mijn opa die op een van de erevelden in Indonesië ligt begraven en met hem alle ook gevallen tijdens de

Japanse bezetting,' zegt ze. Ook op de andere erevelden worden herdenkingen georganiseerd. Zoals op Kembang Kuning onder leiding van de Nederlandse Honorair Consul.

'Voor mij gaat herdenken steeds opnieuw over hoe we samen - terugkijkend op het verleden - stilstaan bij wat we kunnen doen in het heden om te zorgen voor een toekomst van vrede en veiligheid voor allen.'

Bestuur

Thom de Graaf

Voorzitter

Hélène Opatja

Vicevoorzitter

Nanette van Beukering

Secretaris

Raymond Bruijnzeel

Penningmeester

Frank Marcus

Coördinator Indisch Monument

Tamara Peers

Programmering

Tenny Tenzer

Verjonging en verbreding

Commissie van Advies

Jet Bussemaker

Paul Doop

Hans Goedkoop

Frank van Sprang

Nationale Herdenking 15 augustus 1945

Op 15 augustus 1945 kwam er voor het Koninkrijk der Nederlanden officieel een einde aan de Tweede Wereldoorlog. Op deze dag herdenken we ieder jaar bij het Indisch Monument in Den Haag alle slachtoffers van de oorlog tegen Japan en de Japanse bezetting van voormalig Nederlands-Indië.

15 augustus 1945 is een kantelpunt in de Nederlandse geschiedenis. Het oorlogsgeweld en de grootschalige ontheemding hebben een enorme impact gehad op Nederland. De oorlog in Azië werkt door tot op de dag van vandaag bij vele mensen, families en onze samenleving als geheel.

In Nederland wonen inmiddels ruim twee miljoen mensen met wortels in voormalig Nederlands-Indië. Met allen een eigen (oorlogs-)verhaal. Een brede mix van Nederlanders met onder meer een Indische, Molukse, Papoea, Chinese of Indonesische achtergrond.

Met dank aan

De Nationale Herdenking zou zonder vrijwilligers niet mogelijk zijn. Naast de inzet van vele individuele vrijwilligers, dragen ook het Zeekadetkorps Rotterdam, Scouting Nederland en het Vrijzinnig-Christelijk Lyceum belangrijk bij aan de totstandkoming van de herdenking. De herdenking wordt ondersteund door personeel van de Koninklijke Marine en de Koninklijke Landmacht.

De Stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945 wordt gesteund door meer dan 60 aangesloten organisaties. Dit aantal blijft ieder jaar toenemen. De Stichting werkt samen met het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het ministerie van Defensie en Museum Sophiahof. De Nationale Herdenking op 15 augustus wordt financieel mede mogelijk gemaakt door subsidies van het ministerie van VWS, het Karel Doorman Fonds, Dunea en bijdragen van vele donateurs.

Fotografie | Ivy Njiokiktjien, Marco de Swart, Martijn Beekman, Frederik Petzoldt, Kaya de la Rambelje, Peter Veerman, Joni Israeli, Monique Penders, Agnes van der Logt, Rijnmond, Peter Blom (stills uit video's), Ricci Scheldwacht en Audrey Burger
Redactie en opmaak | Ricci Scheldwacht en Margie Burger

Voor meer informatie zie 15augustus1945.nl en indischmonument.nl

Voor meer informatie zie 15augustus1945.nl